

Черкаська обласна державна адміністрація
Управління екології та природних ресурсів

ПРОЕКТ СТВОРЕННЯ
гідрологічного заказника місцевого значення
"Верхній Чумгак"

орієнтовною площею 33,5 га на території Шрамківської територіальної громади,
Золотоніського району, Черкаської області

Упорядник:
головний спеціаліст відділу земельних
та водних ресурсів, заповідної справи,
Управління екології та природних
ресурсів Черкаської обласної державної
адміністрації

 С. М. Аксютко
" 09 " 04 2024 р.

Черкаси – 2024

ЗМІСТ

Клопотання гр. Розанова О. В. від 26.07.2023	3
Обґрунтування необхідності створення об'єкту природно-заповідного фонду	4
Інформація Головного управління Держгеокадастру у Черкаській області від 28.07.2023 № 13-23-0.2-3993/2-23 щодо правового статусу земельної ділянки	7
Рішення Шрамківської сільської ради від 02.06.2023 № 31-9/VIII «Про внесення змін до рішення Шрамківської сільської ради від 11.11.2022 № 26-2/VIII»	9
Рішення Шрамківської сільської ради від 11.11.2022 № 26-2/VIII «Про погодження створення нових заказників місцевого значення»	11
Лист Золотоніської районної військової адміністрації від 25.08.2023 № 01-01-20/2385 щодо створення гідрологічного заказника місцевого значення «Верхній Чумгак»	12
Картографічні матеріали	13

Голові Черкаської обласної військової адміністрації

Табурець Ігору Івановичу

Розанов Олександр Володимирович

с.Кононівка, Золотоніський район, Черкаська область

вулиця Кальонова, буд. №36

Поштовий індекс: 19810

Мобільний номер телефону: +380632005360

Адрес електронної скриньки: psru.ua@gmail.com

Клопотання

У відповідності до листа Управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації на звернення № Р-1538/01/08-01 від 13.12.2022; лист Головного управління Держгеокадастру у Черкаській області від 21.04.2023 № 13-23-0.2-1946/2-23 та рішення Шрамківської сільської ради від 02.06.2023 № 31-9/VIII, просимо Вас провести процес підготовки необхідних документів, рішень та законодавчих актів з подальшою їх подачею на розгляд до відповідних органів для ухвалення рішення щодо створення:

- ✓ - гідрологічного заказника місцевого значення «Верхній Чумгак», загальною умовною площею – 33,50 Га;
- ландшафтного заказника місцевого значення «Ковалівка» загальною умовною площею – 31,6 Га.

Створення гідрологічного заказника місцевого значення «Верхній Чумгак» та ландшафтного заказника місцевого значення «Ковалівка» здійснюється на виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року №695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки».

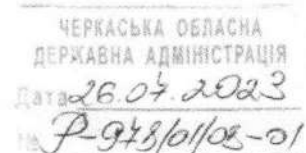
Малі річки є пріоритетними об'єктами для створення природно-заповідних територій та формування екологічної мережі України. Метою створення заказника є забезпечення збереження рідкісної болотяної місцевості, ландшафтних умов та гідрологічного режиму річки Чумгак

Картографічні матеріали та обґрунтування доцільності створення заказників місцевого значення додаються до листа.

Розанов Олександр Володимирович

26 липня 2023 року

НАУКОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ

доцільності створення гідрологічного заказника місцевого значення

«Верхній Чумгак»

(Шрамківська об'єднана територіальна громада, Золотоніський район,
Черкаська область)

Загальні відомості. Проектований об'єкт природно-заповідного фонду – гідрологічний заказник місцевого значення – знаходиться на північ від села Кононівка, Золотоніського району, Черкаської області. Географічні координати: 50°12'15.5"N 32°05'42.3"E. Площа заказника – 33,50 га.

Межі об'єкту. Північна межа заказника співпадає із адміністративною межею Черкаської та Київської області. На півдні заказник обмежений ґрунтовою греблею, по якій проходить дорога в напрямку села Кононівка. Зі сходу та заходу заказник межує з приватними земельними ділянками. По всьому периметру заказника – добре найджена ґрунтова дорога.

Підпорядкування. Шрамківська сільська рада, Золотоніського району Черкаської області

Адміністративне розташування об'єкта. Черкаська область, Золотоніський район, Шрамківська сільська громада

Мета створення. Витоки малих річок є пріоритетними об'єктам для створення природно-заповідних територій та формування екологічної мережі України. Метою створення заказника є забезпечення збереження витoku річки Чумгак. Охорона типової екосистеми степового поду – осередку ряду регіонально рідкісних та занесених до Червоної книги України видів тварин та рослин, та сталого використання сільськогосподарських угідь. В південній ділянці заказника знаходиться не працююча водокачка, що слугувала для перекачування води через греблю в русло річки. В північній частині урочища розміщені заплавні луки, на яких розливається річка, та кілька дрібних тимчасових водойм, що пересихають в посушливі роки. Ці осередки забезпечують збереження рівня води в річці, та високого рівня біологічного різноманіття заказника. Природно-заповідний об'єкт призначений виконувати екологічні, природоохоронні, відтворювальні, народногосподарські функції.

Ґрунти. Чорноземи солонцюваті на лесових породах.

Загальна характеристика біорізноманітності. На проєктивній площі заказника знаходиться місце витoku головної річкової артерії громади – річки Чумгак, на яких зростає більше 40 видів водно-болотної рослинності та гніздиться до 15 видів птахів. Ландшафти і рослинний покрив урочища «Верхній Чумгак» є типовими для рівнинної частині Лівобережного придніпров'я. Вони репрезентують видолінки старих водотоків, де складаються умови для формування лучно-степової рослинності в умовах близького залягання ґрунтових вод, що створює умови для засолення ґрунтів та зростання рослин-галофітів.

Основні площі урочища репрезентують угруповання остепнених лук із домінуванням тонконогу лучного, пирію звичайного. Флористичне ядро утворює типове лучно-степове різотрав'я: конюшина лучна, люцерна

румулька та хмелевидна, лядвенець український, горошки мишачий та волохатенький, вовчуг польовий, парило звичайне, любочки осінні, подорожники середній та лацентовистий, вероніка австрійська, зірочник злаковидний, роговик ланцетовидний, перстач сріблястий, жовтець багатоквітковий, молочаї прutowидний і Сегієрів та ін. Звичайними для таких ділянок є цінні лікарські рослини: деревій звичайний, звіробій звичайний, цикорій звичайний, підмаренник руський та ін. Спорадично поширена на даній території мало поширена в Черкаській області рослина – відкаслик (карліна) Біберштейна.

Серед безхребетних відмічені комахи ряду клопи – щитник ягідний, щитник італійський; *Rhyparochromus vulgaris*; двокрилі - *Syritta pipiens*, *Ectophasia crassipennis*, *Scathophaga stercoraria*; метелики – білан ріп'яний, сонцевик павиче око, сонцевик адмірал, цитринець, нічниця соняшникова, лучний метелик; прямокрилі - *Phaneroptera nana*; рівнокрилі - *Stictocephala bisonia*; жуки – сонечко тополеке, сонечко семикрапкове, сонечко арлекін, *Anthocomus rufus*, *Larinus turbinatus*; перетинчастокрилі оса європейська паперова та пильщик рапсовий; бабки - тонкочеревець жовтий. .

У плескатиx зниженнях та на периферійних смугах обводнених ділянок формуються угруповання лисохвосту тростинового, костриці лучної, у флористичному складі яких типовими є вологолюбні види – герань лучна, суховершки звичайні, вербозілля звичайне, розхідник звичайний, перстач повзучий, жовтець отруйний та ін. На знижених у рельєфі ділянках формуються угруповання галофітної рослинності з домінуванням костриці східної, осоки дводомної, ситника Жерарда. Фоновим видом таких ценозів є конюшина суницевидна. В травні-червні спостерігається цвітіння пальчатокорінника м'ясочервоного, що внесений до Червоної книги України.

Помірне викошування рослинного покриву для сінозаготівлі на даній території значною мірою регулює наступ чагарників на лучну рослинність, однак і обумовлює значну участь у формуванні травостою нітрофілів, що призводить до забур'янення, а саме: миколайчиків звичайних, будяків кучерявого та акантовидного, кропиви дводомної, злинок канадської та гострої, льонку звичайного, мишію зеленого та ін.

На всій території заказника відмічені поодинокі високі кущі маслинки вузьколистої та терену (до 220-280 см).

Територія проектуваного заказника є місцем вселення адвентивних видів – ваточника сірійського та золотарника канадського, що у перспективі потребуватиме розробку плану дій з боротьби з біоінвазією.

Під час досліджень у вересні 2022р. на території урочища «Верхній Чумгак» виявлені у складі орнітофауни види, занесені до Червоної книги України – лунь лучний та сорокопуд сірий, та регіонально рідкісні для Черкаської області боривітер звичайний, сапсан та осоїд; регіонально рідкісна комаха - богомол звичайний; ящірка прудка, вуж звичайний, борсук та часничниця, які захищаються Бернською конвенцією. Територія заказника є важливим рефугіумом для мисливської фауни: кабана дикого, зайця сірого, лисиці звичайної.

Фактори ризику. Головною небезпекою для збереження унікального місця витоку ріки та заплавлених луків є – розорювання схилів на цих землях, передача прилеглих земель у приватну власність для сільськогосподарського товарного виробництва. Також серед небезпек є викорчування зелених насаджень із суміжних земельних ділянок водоохоронної зони. Влаштування несанкціонованих смітників.

Заклучення. Враховуючи показники гідрологічної, ландшафтної, ботанічної, зоологічної репрезентативності та унікальності даної території та зважаючи на її народногосподарську цінність доцільно забезпечити її охорону у статусі гідрологічного заказника місцевого значення «Верхній Чумгак». Серед факторів ризику для даної місцевості слід указати порушення та заорювання у водоохоронній межі. Крім того, екосистема може серйозно постраждати внаслідок розорювання, яке вже знищило частину луків. Внаслідок господарської діяльності у 1984-1985 рр. утворено меліоративні канали, які значно знізили рівень води в руслі, тому доцільно перекрити сполучення каналів з руслом. Рекомендується протипожежний захід – викошування 30% очеретяних заплав із смугами шириною 30м, та режим помірного викошування луків, що протидіятиме заростанню чагарниками. У південній ділянці заказника доцільно здійснити гідротехнічні заходи для покращення водопрохідності русла.

Асистент кафедри екології та зоології
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, канд.біол.наук

Ю.Проценко

Студент ННЦ «Інститут біології та медицини»
Київського національного університету імені
Тараса Шевченка

О.Розанов

Студентка ННЦ «Інститут біології та медицини»
Київського національного університету імені
Тараса Шевченка

Д.Ларіонова

Підписи О.Розанова та Д.Ларіонової засвідчую:

Заст. директора ННЦ «Інститут біології та медицини»
Київського національного університету імені
Тараса Шевченка

О.Короткий

Пров.наук.співр національного
природного парку «Пирятинський», канд.біол.наук

А.Подобайло

Підпис А.Подобайла засвідчую:

Директор ННЦ «Інститут біології та медицини»

**ДЕРЖГЕОКАДАСТР
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖГЕОКАДАСТРУ У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

вул. Смілянська, 131, м. Черкаси, 18008, тел. (0472) 55 50 35, e-mail: cherkasy@land.gov.ua
Код ЄДРПОУ 39765890

28.07.2023 № 13-23-0.2-3993/2-23

На № _____ від _____

Управління екології та
природних ресурсів Черкаської
обласної державної адміністрації

вул. Вернигори, 17,
м. Черкаси,
18008

38715482@mail.gov.ua

Про надання інформації

Головне управління Держгеокадастру у Черкаській області (далі – Головне управління) розглянуло лист Управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації від 24.07.2023 № 16879/02/10-04-18 (вх. № 13-3485/0/1-23 від 24.07.2023) щодо правового статусу земельних ділянок, зазначених на картографічних матеріалах, які були додані до вищевказаного листа та повідомляє.

За інформацією Відділу № 1 Управління надання адміністративних послуг Головного управління (далі – Відділ № 1) відповідно до доданих картографічних матеріалів:

1. Землі, на яких планується створення ландшафтного заказника місцевого значення «Ковалівка», місце розташування – Черкаська область, Золотоніський (колишній Драбівський) район, на території Шрамківської сільської ради (за межами населеного пункту):

- не сформовані земельні ділянки: відповідно до державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми № 6-зем) відносяться до земель водного фонду (угіддя – пасовища, ставки) орієнтовною площею 29,6 га;

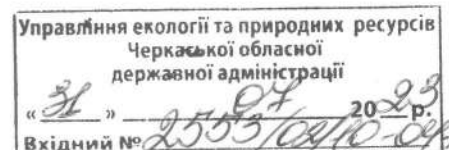
- сформована земельна ділянка (інформація відповідно до Державного земельного кадастру) комунальної форми власності з кадастровим номером 7120685500:02:001:0917, площа 2,0000 га.

2. Землі, на яких планується створення гідрологічного заказника місцевого значення «Верхній Чумгак», місце розташування – Черкаська область, Золотоніський (колишній Драбівський) район, частково на території Шрамківської сільської ради (за межами населеного пункту), частково в межах с. Кононівка (орієнтовною площею 8 га):

Пазинич Людмила Сергіївна

9 36 12

ГУ Держгеокадастру у Черкаській області
13-23-0.2-3993/2-23 від 28.07.2023

- не сформовані земельні ділянки: відповідно до державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми № 6-зем) відносяться до земель водного фонду (угіддя – пасовища, ставки) орієнтовною площею 22,2259 га;

- сформовані земельні ділянки (інформація відповідно до Державного земельного кадастру) комунальної форми власності загальною площею 11,2741 га з кадастровими номерами: 7120685500:02:001:0843 (площа 0,7563 га), 7120685500:02:001:0919 (площа 7,7000 га), 7120685500:02:001:0964 (площа 2,8178).

В. о. начальника

Олена ЩЕРБИНА

Копія

**ШРАМКІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЗОЛОТОНІСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Р І Ш Е Н Н Я**

2 червня 2023 року

с. Шрамківка

№ 31-9 /VIII

Про внесення змін до рішення
Шрамківської сільської ради
Золотоніського району
Черкаської області
№26-2/VIII від 11.11.2022 року

Розглянувши листа Управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації № 9481/02/10-04-15 від 25.04.2023 та пропозиції та рекомендації постійної комісії з питань житлово – комунального господарства, навколишнього природного середовища та з земельних питань про внесення змін до рішення Шрамківської сільської ради Золотоніського району Черкаської області №26-2/VIII від 11.11.2022 року «Про погодження створення нових заказників місцевого значення», керуючись ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст.12 Земельного кодексу України, сільська рада

В И Р І Ш И Л А:

1.Внести зміни в п.1 до рішення Шрамківської сільської ради Золотоніського району Черкаської області №26-2/VIII від 11.11.2022 року «Про погодження створення нових заказників місцевого значення» виклавши його в наступній редакції:

п.1. Надати погодження на створення нового ландшафтного заказника місцевого значення «Ковалівка» умовною площею 31,6 га., (не сформованої земельної ділянки водного фонду орієнтовною площею 29,6 га., та сформованої земельної ділянки комунальної власності площею 2,0000га., кадастровий номер 7120685500:02:001:0917, які розташовані на території Шрамківської сільської ради (за межами населеного пункту) та гідрологічного заказника місцевого значення «Верхній Чумгак» умовною площею 33,5 га., (не сформовані земельні ділянки Водного фонду орієнтовною площею 22,2259 га., та сформовані земельні ділянки комунальної власності загальною площею 11,2741 га: кадастровий номер земельних ділянок - 7120685500:02:001:0843, 7120685500:02:001:0919, 7120685500:02:001:0964), які розташовані частково на території Шрамківської

С.М. Волосиненко

сільської ради (за межами населеного пункту), частково в межах с. Коңонівка (орієнтовною площею 8га).

Погодження надати без вилучення земельних ділянок у власників та користувачів.

2. Всі інші пункти рішення №26-2/VIII від 11.11.2022 р. залишити без змін.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію з питань земельних відносин, будівництва, архітектури, охорони пам'яток, історичного середовища, комунальної власності, житлово-комунального господарства та благоустрою.

Сільський голова

ЗГІДНО З
ОРИГІНАЛОМ

Анатолій КУЛЯ

Секретар

С. М. Роговиченко

С. М. Роговиченко

ШРАМКІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЗОЛОТОНІСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Р І Ш Е Н Н Я

11 листопада 2022 року

№ 26-2 /VIII

Про погодження створення нових
заказників місцевого значення

З метою збереження біологічного та ландшафтного різноманіття збільшення площі природно-заповідного фонду для збереження цінних природних територій та об'єктів рослинного та тваринного світу, керуючись пунктом «і» частини першої статті 15 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», статтей 25, 51-53 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», розглянувши клопотання жителя селища Кононівки Розанова Олександра Володимировича та ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Надати погодження на створення нового ландшафтного заказника місцевого значення «Ковалівка» умовною площею 37,9 га., на території Шрамківської сільської ради за межами населеного пункту с. Ковалівка Золотоніського району Черкаської області та гідрологічного заказника місцевого значення «Верхній Чумгак» умовною площею 33,5 га., на території Шрамківської сільської ради за межами населеного пункту с. Кононівка Золотоніського району Черкаської області без вилучення земельних ділянок у власників та користувачів.
2. Рекомендувати громадянину Розанову Олександрову Володимировичу звернутися з клопотанням та відповідними матеріалами до Черкаської обласної державної адміністрації для вирішення питання по суті.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію з питань земельних відносин, будівництва, архітектури, охорони пам'яток, історичного середовища, комунальної власності, житлово-комунального господарства та благоустрою.

Сільський голова
ЗГІДНО
ОРИГІНАЛОМ

Анатолій КУЛЯ

Анатолий
Козлов
Вол

**ЗОЛОТОНІСЬКА РАЙОННА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

вулиця Садовий проїзд, 5, м. Золотоноша, 19702, тел. 2-24-33
E-mail: zolordazva@gmail.com, 04061197@ck.gov.ua, web: <http://rda.zolotayon.gov.ua>, Код ЄПІОУ 04061197

25.08.2023 № 01-01-20/2385

На № 18867/02/10-04-15 від 18.08.2023

Управління екології та природних ресурсів
Черкаської обласної державної адміністрації

На виконання листа Управління екології та природних ресурсів Черкаської облдержадміністрації від 18.08.2023 №18867/02/10-04-15, щодо створення ландшафтного заказника місцевого значення «Ковалівка» площею 31,6га, та гідрологічного заказника місцевого значення «Верхній Чумгак» 33,5га, на території Шрамківської сільської ради Золотоніського району Черкаської області, Золотоніська районна військова адміністрація Черкаської області не заперечує щодо оголошення нових об'єктів природно-заповідного фонду ландшафтного заказника місцевого значення «Ковалівка» умовною площею 31,6 га, на території Шрамківської сільської ради та гідрологічного заказнику місцевого значення «Верхній Чумгак» умовною площею 33,5 га, на території Шрамківської сільської ради.

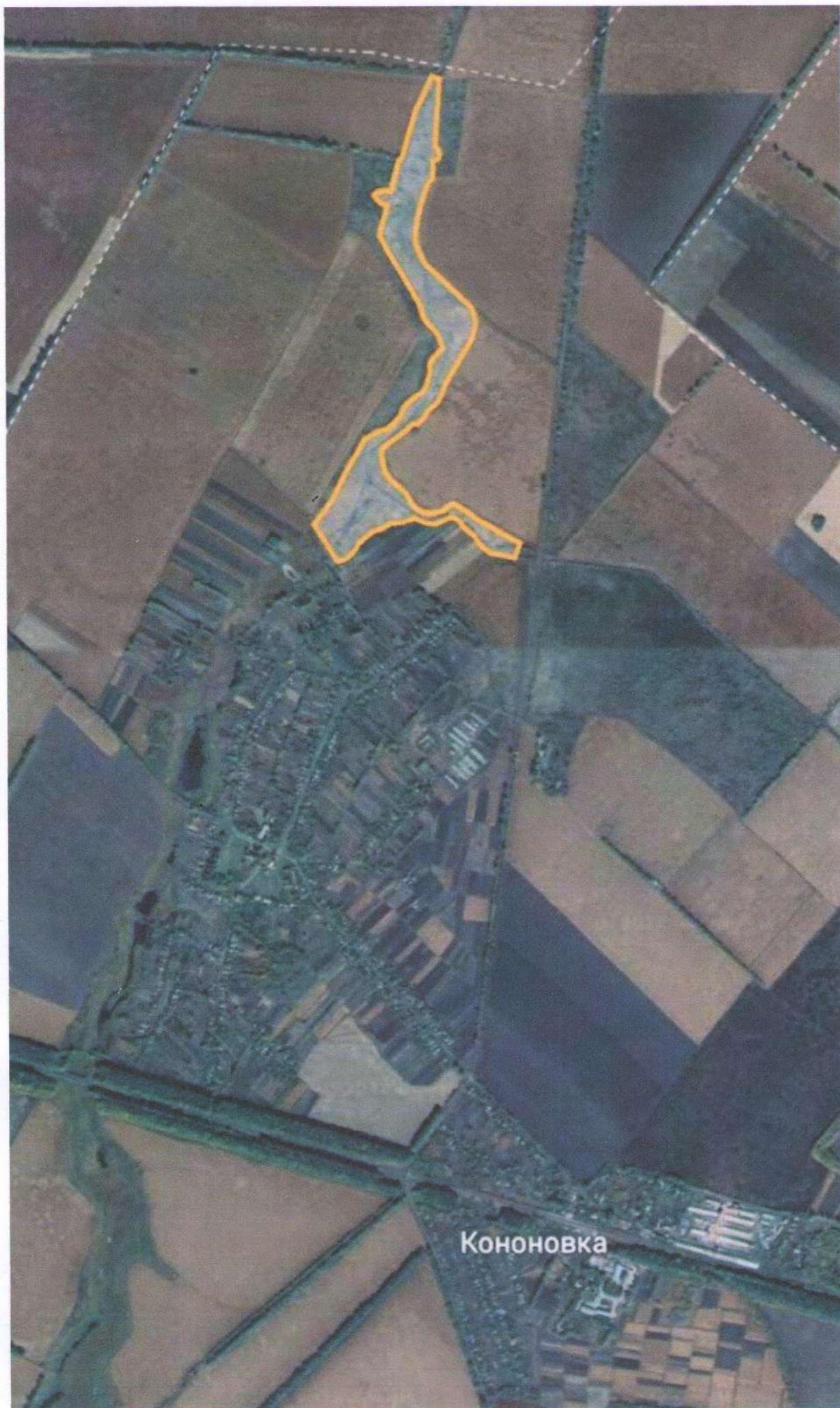
Начальник

Ірина ТЕРНОВА

Вікторія Соколенко 0967049458

Управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації		
« 28 »	08	2023р.
Вхідний № 2826/02/10-04-15		

Кононовка

